



**СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

22000 Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг
Утас: 70518396, Факс: 70518396
E-mail: Sukhbaatar@audit.gov.mn

Батдэлгэр СУМЫН
СОНГУУЛИЙН ХОРОО-Д

2024.08.08 № 460
танай _____-ны № _____-т

**Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-т заасан Төрийн аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Ардчилсан намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигч нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт нийцүүлэн боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо, судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

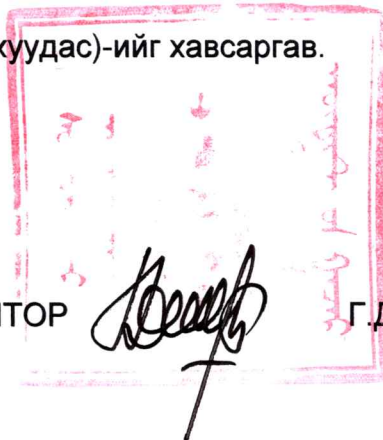
Төрийн аудитын байгууллага нь сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817 - 1 : 2020 Төрийн аудит. Тулгуур зарчим, MNS 6817 - 6 : 2020 Төрийн аудит. Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817 - 8 : 2020 Төрийн аудит. Нийцлийн аудит стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, ТЭЗ-ийн дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Ардчилсан намын сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Мөрийн хөтөлбөр (..... хуудас)-ийг хавсаргав.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Г.ДАВАА

Намын хорооны 2024 оны 06 дугаар сарын 24-ны
өдрийн 0.1 дүгээр тогтоолын хавсралт

**СҮХБААТАР АЙМГИЙН БАЯНДЭЛГЭР СУМЫН АРДЧИЛСАН НАМЫН
2024-2028 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

Сүхбаатар аймгийн Баяндэлгэр сумын Ардчилсан нам “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, хөгжлийн хөтөлбөр, “Сүхбаатар аймгийн хөгжлийн хэтийн зорилт 2020-2028”, Намын дүрэм, үнэт зүйлс, үзэл баримтлал, Таван тулгуур бодлого болон олон нийтийн санаа бодолд үндэслэн иргэд сонгогчдынхоо итгэл дэмжлэгээр бодлогоо хэрэгжүүлж хүрсэн амжилтандаа тулгуурлан, 2024-2028 оны Сумын ИТХ-ын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө хүргэж байна.

1. ЭРҮҮЛ МЭНД

1.1. Нийгмийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлж, иргэдэд эрүүл амьдралын дадлыг хэвшүүлэн, урьдчилан сэргийлэх тогтолцоог бэхжүүлэх замаар хүн амын дундаж наслалтыг нэмэгдүүлнэ.

1.2. Бүх нийтийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх хөтөлбөр хэрэгжүүлж, эрүүл аж төрөх дадлыг эзэмшүүлэн, иргэн бүрийг 2 жил тутамд урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд тогтмол хамрагддаг болгож хэвшүүлнэ.

1.3. Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчин, тэдгээрийн эрсдэлт хүчин зүйлийн тархалт болон сэргийлж болох нас баралтыг хувь хүн, гэр бүл, хамт олон, байгууллагын идэвхтэй оролцоотой нэгдмэл үйл ажиллагаанд тулгуурлан бууруулна.

1.4 Эрүүл мэндийн төвийн барилга байгууламж, дэд бүтцийг сайжруулан, стандарт, чанарын шаардлага хангасан тэгш, хүртээмжтэй, чанартай үйлчилгээг үзүүлэх орчныг бүрдүүлнэ.

1.5 Эрэгтэйчүүдийн эрүүл мэндийг дэмжиж, тэдэнд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлэн, эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн дундаж наслалтын зөрүүг багасгана.

1.6. Яаралтай, түргэн тусламжийн үйлчилгээг тэлж иргэдэд хүртээмжтэй болгоно.

1.7. Эрүүл мэндийн төв болон Ерөнхий боловсролын сургуулийг шүдний кабинеттэй болгоно.

1.8. Архи тамхины хэрэглээ, хөдөлгөөний хомсдол, буруу хооллолт, амьдралын буруу хэв маяг, дадал зуршлыг бууруулахад чиглэсэн мэдээлэл сургалт, сурталчилгааг өргөжүүлнэ.

1.9. Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн хангалт, чадавхыг сайжруулан, нийгмийн хамгааллыг бэхжүүлнэ.

2. БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН

2.1. Сургууль, цэцэрлэгийн дэд бүтцийг сайжруулан, анги, бүлэг дүүргэлтийг норматив хэмжээнд хүргэнэ.

2.2. Сургууль, цэцэрлэгийг орчин үеийн шаардлагад нийцсэн сургалтын хэрэглэгдэхүүн, техник, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, боловсролын чанарт ахиц гаргана.

2.3. Хүүхэд бүрийг сургууль, цэцэрлэгт хамрагдах боломжийг нэмэгдүүлж, чанартай боловсрол олгоно.

2.4. Мэдээллийн технологид суурилсан сургалтын арга зүйг нэвтрүүлнэ.

2.5. Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд “Хүүхэд бүрт компьютер” хөтөлбөр хэрэгжүүлэх санал санаачилгыг дэмжинэ.

2.6. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд ээлтэй орчин, нөхцөлийг сайжруулан, боловсролын үйлчилгээнд хамрагдаж чадахгүй, эрсдэлт бүлгийн суралцагч нэг бүрд шаардлагатай дэмжлэгийг үзүүлж, боловсролд тэгш хамруулна.

2.7. Насан туршийн боловсролд дэмжлэг үзүүлж, иргэн бүрийн насан туршдаа суралцах хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн сургалтыг чанартай зохион байгуулна.

2.8. Бүх нийтийн монгол бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлнэ.

2.9. Ерөнхий боловсролын сургуульд шаардлагатай мэргэжлээр зөвлөх, зочин, ментор багш ажиллуулж, “БАГШ СОЛИЛЦОО” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

2.10. Инноваци, шинэлэг санаа нэвтрүүлэх санал санаачилгыг дэмжинэ.

2.11. Багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжилд дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

3. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ, НИЙГМИЙН ХАМГААЛАЛ

3.1. Өрхийн амьжиргааны түвшнийг дээшлүүлэх арга хэмжээг хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлоготой уялдуулан хэрэгжүүлнэ.

3.2. Ажил олгогчдын эрэлт, хэрэгцээнд нийцсэн, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтийг бүрэн хангах мэргэжилтэн бэлтгэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

3.3. Хөдөлмөр, нийгмийн зөвшилцлийн гэрээ, хэлэлцээрийг байгуулж, үр дүнг нэмэгдүүлнэ.

3.4. Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн онцлог, хэрэгцээнд нийцсэн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.

3.5. Инновацид суурилсан гарааны бизнесийг дэмжинэ.

3.6. Малгүй болсон, мал нь ихээр хорогдсон өрхийг малжуулах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

3.7. Төрийн байгууллага, нийтийн үйлчилгээний газар, нийтийн эзэмшлийн зам талбайд хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан дэд бүтцийг нэмэгдүүлж, хүртээмжийг дээшлүүлнэ.

4. СПОРТ, НИЙТИЙН БИЕИЙН ТАМИР

4.1. Өсвөр үе залуучуудыг спортын олон төрлөөр хичээллэж бие бялдраа хөгжүүлэх, спортын амжилт гаргах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

СОЁЛ УРЛАГ

5.1. Стандарт шаардлага хангасан соёлын төвийн барилгын ажлыг богино хугацаанд чанарын өндөр түвшинд гүйцэтгэж дуусгана.

5.2. Сумын соёл урлаг, өв соёлыг хөгжүүлэх, сурталчлан таниулах, хамгаалахад чиглэсэн соёл урлагийн хөгжлийн хөтөлбөр, төслийг хэрэгжүүлнэ.

5.3. Монгол хүн үндэсний өв соёлоороо бахархах өвлүүлэх, үндэсний хэл бичигт суралцахыг дэмжинэ.

5.4. Угийн бичиг хөтлөлтийн хувийг нэмэгдүүлнэ.

5.5. Нүүдлийн ахуйд суралцах өв соёлын түгээн дэлгэрүүлэх арга хэмжээ, хөтөлбөрүүдийг дэмжинэ.

5.6. Угсаатны онцлогийг илэрхийлсэн гар урлалын брэнд бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх, зах зээлд нэвтрүүлэхэд орон нутгаас дэмжлэг үзүүлнэ.

6. ХҮҮХЭД, ГЭР БҮЛ, ЗАЛУУЧУУД

6.1. Гэр бүлийн гишүүн бүрт гэр бүлийн боловсрол олгох Монгол гэр бүл боловсролын хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

6.2. Стандартын шаардлага хангасан Өсвөр үе, залуучуудын хөгжлийн төвийг байгуулж, залуучуудын хөгжил оролцоог дэмжинэ.

6.3. Залуучуудад чиглэсэн зарим үйлчилгээг ТББ-аар гэрээлэн гүйцэтгүүлэн залуучуудын үйлчилгээнд хамрагдалтын хувийг нэмэгдүүлнэ.

6.4. Өсвөр насны хүүхдүүдэд “Технологийн боловсрол олгох, ур чадвар олгох” төслийг хэрэгжүүлнэ.

7. ЭДИЙН ЗАСАГ

7.1. Төсвийн төлөвлөлтийг боловсронгуй болгож сахилга хариуцлагыг сайжруулах замаар үр ашгийг нэмэгдүүлнэ.

7.2. Төсөв, санхүүгийн цахим систем нэвтрүүлж, төрийн үйлчилгээг шуурхай, үр ашигтай болгон төсвийн урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг ил тод, хэмнэлттэй зарцуулах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

7.3. Төрийн худалдан авах ажиллагаагаар дамжуулан дотоодын үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний худалдан авалтыг дэмжиж, тогтвортой нэмэгдүүлнэ.

7.4. Статистик мэдээллийн хамрах хүрээ, тооллого, судалгааны үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.

8. ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

8.1. Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг өргөжүүлэн, малын эрүүл мэндийг хамгаалж, малын ашиг шимийг дээшлүүлнэ.

8.2. Төмс, хүнсний ногооны тариалалтыг нэмэгдүүлэх хүрээнд иргэдийн санал санаачлагын дэмжиж ажиллна.

8.3. Өрх, байгууллага бүр хүлэмжийн аж ахуй эрхлэх санаачилгыг дэмжиж, Нийлэг хальсан хүлэмжийн болон зоорины аж ахуйг хөгжүүлж, жимс жимсгэнэ, нарийн ногооны тариалалтыг нэмэгдүүлнэ.

8.4. Хүнсний үйлдвэр, нийтийн хоолны аюулгүй байдалд хяналт тавьж эрсдэлийг бууруулна.

8.5. Бэлчээрийн мэрэгч амьтан үлийн цагаан оготнотой тэмцэх арга хэмжээг зохион байгуулж, усжуулах, хамгаалах, нөхөн сэргээх замаар нөөц бэлчээрийг нэмэгдүүлнэ.

8.6. Бэлчээрт ашиглаж байгаа, инженерийн хийцтэй болон энгийн уурхайн худаг шинээр гаргаж ашиглахгүй байгаа худгуудыг шат дараатай сэргээн засварлана.

8.7. Өвс, тэжээлийн нөөцийн фондын тогтолцоог бий болгоно.

9. ЖИЖИГ ДУНД ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ХУДАЛДАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

9.1. Хоршоо хөгжүүлэх сан, ЖҮД сан, Төсөл хөтөлбөрийн хүрэн дэх хөнгөлөлттэй зээл олголтыг орон нутгийн үйлдвэрлэлийн бодлоготой уялдуулан олгож, ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

9.2. Хүн амын гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэгцээг орон нутгийн үйлдвэрлэлээр бүрэн хангах, хүнсний аюулгүй байдалд тавих хяналтыг сайжруулна.

9.3. Мах, ноос ноолуур, арьс шир боловсруулах үйлдвэр байгуулах аж ахуй нэгжийн санаачилгыг хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтээр дэмжинэ.

9.4. Орон нутгийн бизнес эрхлэгч иргэн, аж ахуй нэгж, хоршоодын бэлтгэн нийлүүлэлт, үйлдвэрлэл, борлуулалтын тогтолцоог кластерын системээр хөгжүүлнэ.

9.5. Хөдөө аж ахуйн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний боловсруулах үйлдвэр байгуулах санал санаачлагыг дэмжинэ.

9.6. Ажлын байрыг нэмэгдүүлэх чиглэлд жижиг, дунд бичил бизнесийг дэмжих урт хугацаатай, хүү багатай зээлийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, шударга, ил тод олгох зарчмыг баримтлан хэрэгжүүлнэ.

9.7. Дэвшилтэт техник, өндөр технологи, инновацад суурилсан дахин боловсруулах үйлдвэрүүдийг санхүүгийн бодлогоор дэмжиж, өрсөлдөх чадвар бүхий бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.

9.8. Оюуны өмчийн патент, чанар стандартын баталгаатай орон нутгийн бүтээгдэхүүн, үйлдвэрлэлийг нэвтрүүлнэ.

10. МАЛ АЖ АХУЙ

10.1. Бог малын хээлтүүлэгчийг Мал үржүүлэг технологийн ажил үйлчилгээний нэгж болон мэргэжилтний хяналтад төвлөрүүлэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулж өсвөр хээлтүүлэгч худалдан авч малын чанарыг сайжруулна.

10.2. “Хариуцлагатай, чинээлэг малчин” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

10.3. Мал үржүүлэг, технологийн ажил үйлчилгээний нэгж байгуулах, хээлтүүлэгч болон цөм сүргийн малыг мэргэжлийн байгууллагын хяналтад авах, малын генетик нөөцийн ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулан нэгж малаас авах ашиг шимийг дээшлүүлнэ.

10.4. Өндөр ашиг шимт мах, сүүний чиглэлийн үүлдрийн үхэр, мах ноосны чиглэлийн хонь, махны чиглэлийн гахай, өндөгний чиглэлийн шувууны эрчимжсэн аж ахуйг хөгжүүлж, ашиг шимийг нь нэмэгдүүлнэ.

10.5. Эрчимжсэн аж ахуй эрхлэгчийг бодлогоор дэмжиж төв суурин газрын иргэдийн сүү, мах, өндөгний хангамжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор төрөлжсөн фермерүүдийг байгуулна.

10.6. Малын гоц халдварт, зооноос, халдваргүй өвчнөөс урьдчилан сэргийлж, малын өвчнөөр тайван бүсийг тогтооно.

10.7. Халдварт зооноос өвчний гаралтыг багасган уг өвчнөөр тайван, халдваргүй бүсээр баталгаажуулна.

11. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НОГООН ХӨГЖИЛ

11.1. Уур амьсгалын өөрчлөлтөөс үүдсэн дулаарал, агаарын бохирдол, хөрсний талхагдал, цөлжилт зэрэг асуудлуудтай дорвитой тэмцэх, байгаль орчныг нөхөн сэргээхэд зарцуулж байгаа зардлын хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

11.2. Төв суурин газрын ногоон байгууламжийн ургалтын хувийг нэмэгдүүлж, Тэрбум мод хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

11.3. Сумын төвийн нийтийн эзэмшлийн талбайн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлнэ.

11.4. Усны нөөцийг бохирдол, хомсдолоос хамгаалж, булгийн эхийг хашиж хамгаалах, тохижуулах, усны сан бүхий газарт хөв цөөрөм, усны сан байгуулна.

11.5. Сумын нийт айл өрхийн эко шийдлээр хийгдсэн нүхэн жорлонг нэвтрүүлнэ.

12. АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

12.1. Аялал жуулчлалын бүс бүрд нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлж, нүүдлийн соёл иргэншлийг харуулсан морь, тэмээн аялал, шувуу ажиглах, язгуур урлаг, өв соёлын арга хэмжээ зохион байгуулна.

13. ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТ

13.1. Төр хувийн хэвшлийн түншлэлд тулгуурлан орон сууцны барилга, хотхон, хороолол барих ажлыг сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд нийцүүлэн үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

13.2. Дэд бүтцийн хангамжид тулгуурлан иргэнд газар өмчлүүлэх боломжтой газрын нөөцийг тогтоож газрыг өмчлүүлнэ.

13.3. Барилгын газар хөдлөлтөд тэсвэрлэлтийг тогтоож, чанарыг дээшлүүлнэ.

13.4. Сумын дахин төлөвлөлтийн баримт бичгийг боловсруулна.

13.5. Цэвэр усны хайгуул хийж, гүний худгийн тоог нэмэгдүүлнэ.

13.6. Улсын төсвөөр улс, аймгийн хамтын ажиллагааны хүрээнд сумын төвийн төвлөрсөн шугам сүлжээ, дулаан дамжуулах төв байгуулна.

13.7. Сумын төвийн хүн амын ундны усанд таарсан технологи сонгох техникийн шийдлийг гаргаж, ундны усны эх үүсвэрт цэвэршүүлэх төхөөрөмж тавина.

14. БҮС, ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ

14.1 Гэр хорооллын газрыг шинэчлэн зохион байгуулна.

14.2 Иргэдийн амрах, зугаалах газар, бичил цэцэрлэг, цэцэрлэгт хүрээлэнгийн талбайн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

14.3 Сумын төвийн гэрэлтүүлгийг нэмэгдүүлэн, орчин үеийн шийдэлтэй болгон зохион байгуулж, ашиглалтыг сайжруулна.

15. НЭЭЛТТЭЙ ЗАСАГЛАЛ

15.1 Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны нээлттэй, ил тод байдлыг хангаж, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.

15.2 Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн дүрмийг чанд мөрдүүлж, төрийн албанд хууль дээдлэх ухамсар, төлөвшлийг хэвшүүлнэ.

15.3 Төрийн байгууллага, нийгэм, эдийн засаг соёлын хүрээнд Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, бүх түвшинд жендэрийн бодлого хэрэгжүүлнэ.

15.4 Нутгийн захиргаан байгууллагын бүтэц, орон тоог оновчтой тодорхойлж мөрдүүлнэ.

15.5 Төрийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн санхүүжилтийг жил бүр нэмэгдүүлж, хамрах хүрээг өргөжүүлнэ.

15.6 Хувь хүний мэдээллийн аюулгүй байдал, цахим болон тоон гарын үсэг, мэдээллийн сангийн аюулгүй байдлыг хангана.

15.7 Төрийн байгууллагын албан хэрэг хөтлөлт, албан бичиг солилцооны үйл ажиллагааг цахим хэлбэрт бүрэн шилжүүлж, сүлжээг бий болгоно.

15.8 Төрийн албан хаагчдын мэдээллийн технологийн мэдлэгийг тасралтгүй дээшлүүлнэ.

15.9 Мэдээллийн технологи, харилцаа, холбооны хамрах хүрээг тэлэн, өндөр хурдны интернэт сүлжээг хүртээмжтэй болгож, иргэд, аж ахуйн нэгжийн төрөөс авах үйлчилгээг бүрэн цахимжуулна.

15.10 Орон нутгийн гамшгаас хамгаалах техник тоног төхөөрөмжийг шинэчилж, гамшгийг даван туулах, дасан зохицох чадавхыг бэхжүүлнэ.

15.11 Орон нутагт хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр олон улсын төсөл, хөтөлбөр, гадаадын орнуудтай бүх талын хамтын ажиллагааг түлхүү хөгжүүлнэ.

16. БАТЛАН ХАМГААЛАХ

16.1 Дайчилгааны төлөвлөгөөг шинэчилж, “Дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүн”-ийг чадавхжуулна.

16.2. Эх оронч үндэсний үзэл хүмүүжил, хүний хөгжил, төлөвшлийн орчин бүрдүүлнэ.

17. ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙ

17.1 Гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлж, нийгмийн дэг журмыг тогтоох замаар иргэдийн амар тайван амьдрах нөхцөлийг бий болгоно.

17.2 Авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх үйл ажиллагааг хууль тогтоомжийн хүрээнд үр дүнтэй зохион байгуулж, шударга байдлын үнэлгээг нэмэгдүүлнэ.

17.3 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах, эрх зүйн сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн арга хэмжээг тогтмол, үр дүнтэй зохион байгуулж, хууль дээдлэх хандлагыг төлөвшүүлнэ.

17.4 Хууль зүйн анхан шатны зөвлөгөө өгөх, зорилтот бүлэгт өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх хууль зүйн туслалцааны төвийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

17.5 Ногоон бүс” төслийг үргэлжлүүлж, хяналтын камерын нэгдсэн системд холбоно.

17.6 Хууль, хяналтын байгууллагын материаллаг баазыг бэхжүүлж, дэмжлэг үзүүлнэ.